

Előfizetési árak:
 Egész évre 10.— frt
 Félévre 5.—
 Negyedévre 2.50
 Egy hóra 1.—
 Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
 nap, vasárnap kivé-
 telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

**Szerkesztőség és
 kiadóhivatal:**
 Főpiacz, a város-
 házzal szemben.
Hirdetések:
 Egy hasábos petit
 soronként 6 kr-ával
 számítatnak.

Az utolsó fűszál!

Debreczen, május 13.

(D.) Az obstrukció nem vált be; holmi kieszt és nagygyá fujni akart botrányok nem váltak be; a néppárti szélsőbal presztizs ezen kieszt fogások által nem emelkedett; az országnak igen sok pénzébe, még drágább idejébe s igen nagy kárába került ezernyi beszéd, melyekkel Ugron Gábor, hogy saját szavát hallja, saját beszédeit olvashassa és azokkal az országot eláraszthassa, nagy eredményeket nem szülnének; tehát ismét csak ki kellett találni valami hangzatos esatadalt, valami, a közönség fülét csiklándozó marsellést, mely a sok mindenféle gerjes beadványok által nagyon is igénybe vett s tompulásnak indult idegeket újra felizgassa, hurjait megázogassa s a párt és pártvezéri érdek legujabban feltalált fogása iránt, némi érdeklődést ébreszsen.

A néppárti szélsőbalnak immár a demagógia terére menekült szónokai a népgyengeségéhez folyamodnak. Mellveréssel, hadonászással, öblös hanggal a parlamenti értelmiségben hatás helyett csak „ismerlek szép maszk“ féle mosolyokat tudván előidézni, sértett büszkeségünk gyógyszerét a zsbivásártér porondján igyekeznek föltalálni.

„Általános szavazatjog!“ Nos hát ez a jelszó még hathat. A szocializmus

alvó és éber oroszlánai ezzel a falattal a maga részére hódíthatja; a vörös zászlót kibontathatja, a Lassalle és Schultze Dalitsch hiveit összecsoportosíthatja s a rendőrséggel való összeköttetést előmozdíthatja.

Ha csak lárma kell, ha csak feltűnés kell; ha csak az kell, hogy a piacra szorult ezen párt kitehessen magáért? Hát az a cél már is eléretett. A nagy dob megtette a maga kötelességét, a szocialisták esatlakozásukat nyilvánították: ha segíteni akar nekik Ugron Gábor, hát miért ne éljen Ugron Gábor? De hogy a választók komoly eleme ehez a tüzijátékokhoz mit szól? Azt a következők fogják megmondani.

Egyébként semmi kifogásunk az iránt, hogy Ugronék a szocialistákban azokat a törököket, akik most már vinni fogják őket, megfogták. Félünk azonban, hogy amint ütni fogják, hogy a manőver nem a várt, hanem az ellenkező eredményeket szüli, hogy a szocialis eszmékkel még meg nem ismerkedett és ki nem békült választó közönséget megdöbbsenti és elarisztja, hát hogyakkor a tisztelt demagógurak nagy része, Polonyival az élükön, a kerék megoldásáról fog gondoskodni. Ugron azonban, kinek ezéje alatt ez a mozgalom megindult, ha csak magát teljesen lejárni nem akarja, már nem térhet vissza. Ő mostmár vagy szocialista lesz, vagy semmi. Terium non datur!

Hogy meggondolta-e ezt a minden áron szerepelni és nagyon is szerepelni vágyó pártvezér, mikor a vörös színárnyalatot játszó lobogóval az új vásártér porondjára lépett; hogy számot vetett-e azzal a bizonyossággal, hogy itt a szocializmus áramába dobta magát, melylyel vagy usznia kell, vagy elmerül? Nem tudjuk, de hisszük. És ha az úgy van? Ha igen, és hogy teljes öntudattal ragadta meg ezeket a kínálózó gyepüket? akkor az efemer halmi negyvenyolczás pártárnyalati kicsinységekkel leszámolt; arról az önérdékről, hogy valaha kormányra jusson, lemondott s ambíciójának kielégítését ezen az „Uj világot“ megalkotni hivatott téren kísérli meg.

És az Ugron Gábor ezen elhatározása nem lehetetlen. Szent Pál apostol is a sértett hiúság és fékezhetlen ambíció vezete az igazi apostolkodás terére. Ugron Gábornak egész élete a nagy mérvű hiúság és fékezhetlen ambíció rugó által lett eddig igazolva, és ha ezen szenvedélyeinek kielégítését a rendes parlamenti uton nem találja, hát a szellemi föllázadás egy kétségbeesett mozdulatával a szocializmus hullámai közé dobja magát.

Egész gondolkozása, egész köre, arisztokratikus ösztöne más. Nem hisszük, hogy valaki jó szántából kereste volna föl azt az ösvényt. De hiszen Constantin császárt is a behatások hatalma sodorta a kereszténység útjára. Mindegy! Az a

TÁRGZA.

Élet a halálban.

— A Debreczeni Ellenőr eredeti tárczája. —

Irta: **Konoz Ákos**

Mikor kis barátnői egy nefelejtes, — szálnak is örültek és a boldogság mosolygott le arcukról, midőn gyermekjüket játszották, ő már szenvedett, sirt, mert nem szerette senki.

Idegenben nőtt fel. Kedélyének bimbóit letarolta, megfagyasztotta az a sértő bánásmód, melyben azok részesítették, kiknek létezése teher volt s ő nagyon jól tudta, hogy zsarnokai arcán csak akkor fog megjelenni a tőle megtagadott mosoly, hahazug gyászt színelve ravatalánál fognak állani.

Es ez a tudat keserűvé tette neki az egész életét. E keserűséget még növelte az a körülmény, hogy semmi biztató fényt sem látott a jövőre. A jelen kínos tudata a jövő bizonytalansága, multja fájó emlékei annyira ránehezettek lelkére, hogy sokszor, nagyon sokszor közel állt a kétségbeeséshez. Nem egyszer kezdett kishitű lenni, sőt már kezében is tartotta a gyilkos fegyvert, de egy gondolat, mely elhunyt édes anyjától tanult imádságból maradt meg visszatartotta a büntől s eldobva a kárhozat eszközt és letörölve

könnyeit, gyöngé vállain tovább hordozta a méltatlanság keresztjét.

A boldogságra való visszaemlékezés mindig fáj az ember lelkének, mert önkéntelenül is összehasonlításokat teszünk multunk és jelenünk között. Es azért sokkal jobb volna, ha a szomouság napjaiban elfelednénk a mult örömeit, de hisz' feledni nehéz, majdnem lehetetlen. Első szerelmünk elhervadt virágából egy szirm odatapad lelkünkre úgy, hogy azt nem tudjuk onnan leszakítani sohasem. Egy a lelkünket sértő szó vérez beannunket éveken át s még a megbocsátás után is marad egy kis hely, melyhez a megbántók iránt való szeretet melege nem tud beférkőzni. Az egyszer megszakadt szeretet lánczát nem lehet többé úgy összeforrasztani, hogy nyoma meg ne lássék egy egész életen. Megbocsátunk lát-szólag, vagy talán még érezzük is bensőleg a megbocsátás édességét, de az átérzett sértés fulánkja örökre benn marad a szív kellő közepében. Akarunk feledni és még sem tudunk; szeretnénk megbocsátani, de nem tudjuk elnyomni fellázadó önértetünket, mosolygunk arra, ki szuró szavaival tört ütött lelkünkbe, azon czélből, hogy életünk, becsületünk vagy életboldogságunk romján bukásunk felett tombolhasson.

Szegény Irénke! Ha boldogtalanságra nyitotta volna fel égszinkék szeméit, ha bölcsője mellett ott leselkedett volna a

nyomor ha rongyokba takarva kellett volna neki megkezdeni az életet, ha apát, anyát nem ismert volna s nem érinti meg lelkét a szülői szeretet verőfényének meleg szeretete, úgy nem fájt volna neki boldogtalansága. De ő fényben, boldogság közt nyílt életre. Az ő születése két szerető, egymásért dobogó szív imájának volt meghallgatása. S mikor megszületett, szerető szívek állták körül kicsiny bölcsőjét.

De nem sokára eljött a halál s elrabolta tőle szülőit s ő itt maradt egyedül, árván, kincsleső, örökségvadászó rokonok között, kik napról-napra azt hitték, hogy a gyöngé virág elhal s az övék marad a kincs, a fény, a vagyon.

De Irénke, bár nélkülözötte a gyermekélet egészséges fejlődésére annyira szükséges szeretetét, életben maradt. A méltatlan bánásmód visszavonulásra kényszerítette s magányában lelkét művelte. Csak akkor volt egy-egy pillanatra boldog, ha könyvei közt zavartalanul időzhetett. Az élő emberek mindig bántották, de a betűk vigasztalást nyújtottak árva lelkének s megtanították arra, hogy a föld vérvirágokat is terem, de a jó Isten erőt is ad, hogy kétségbe ne essünk, ha a szines napok elröppennek felettünk.

Irénke szép leányvá fejlődött. Anyjára ütött, egyben örökölte megboldogult atyja erős lelkületét. Tudta, érezte, a lelkét mindennap ért tüszurásokból, hogy létezése teher azokra nézve, kiknek körébe

szövevényesség, mely az emberek utját meghatározza, arra nézve, hogy mit fog azon művelni, ki nem hat többé, a kérdés csak az lesz: mily erővel és akaratlanul, mily tántoríthatatlansággal fog az új küzdelemhez?

Ezen a téren sokra viheti. Itt fanatikus híreket szerezhet magának s egy oly lobogót emelhet a magasba, melyről ez a jelszó világít le: A jövő! Hanem ezzel aztán az ugynevezett „burzsoát“ eltaszította magától, a mai választási cenzus embereivel fordult szembe. Ez az „utolsó fűszál“, a mely egy klerikális embert a legkorlátlanabb szabadelvűség hőisévé változtattak át, de a mely fűszál, ha szintén elszakadt? Ugron Gábor és Kasits Péter elmehetnek zabhegyezéssel foglalkozni.

— **Biharmegyei diszközgyűlése.** Biharmegyei ezredéves diszközgyűlése tegnap rendkívüli fényvel folyt le. *Beöthy* László főispán lelkes szavakban nyitotta meg a közgyűlést, a melyen a bizottsági tagok közül számosan jelentek meg diszmagyarban. — Azután *Schlauch* Lőrincz Nagyvárad bíboros főpapja hazafias lelkesevéstől áthatott, fenkölt szellemű, gyönyörű beszédet mondott, amelylyel óriási hatást ért el. A beszéd után hosszantartó éljenzés, viharos tapsvihar következett, amely többször ismétlődött. Majd *Tisza* István beszélt, a ki a nemzeti ünnepek jelentőségével foglalkozott. — Hosszan tartó éljenzés követte a beszédet, a mely után elfogadták a Szász Ágost indítványát. *Schlauch* Lőrincz és *Tisza* István beszédét kinyomatják s azt a megye minden községének több száz példányban a nép közt való kiosztásra megküldik. A közgyűlés után délután *Schlauch* Lőrincz bíboros a Püspök-fürdőn 300 terítékű diszbedet adott, a melyen a megye színe-java jelen volt.

— **Belföldi hírek.** (A képviselelőház munkarendje.) A Ház a jövő hétfőn, e hó 18-án fogja tárgyalás alá venni a közigazgatási bíróságról szóló törvényjavaslatot. Ennek befejezése után közvetlenül a kuriai bíróságról szerkesztett törvényjavaslat fog

vezette szerencsétlensége, de elvégre megnyugodott sorsába, melyen nem állt hatalmába változtatni.

*
Iréneke tizenhétéves. Bánatos arczához oly jól illik az a halványsárga ruha, mely karesu természetére simul. A parkban járkál, majd megáll a halastó mellett, eleséget szórva a vigan uszkáló aranyhalaknak. Észre sem veszi merengése közt, hogy a tó tulsó partján a fű között egy kis szőke gyermek játszadozik, míg a dajka a kertészlegényekkel beszélget. Csakhamar egy sikoltás hallatszik, a felcsapódó víz gyűrűket mutat, majd felveti az imént még játszó gyermeket.

Iréne egy pillanatig sem habozik, hanem beledobja magát a tóba megmentendő a gyermeket. Mármost sikerül is az neki, midőn egy hatalmas férfi ugrik a vízbe, kiragadja az Irén kezéből a fuldokló gyermeket és a szegény leányra egy ütést mér, melytől ez megszedülve, alámerül.

A lármára egy sereg ember veszi körül e tavat, kik közül kiválik egy napbarnított arcu férfi és ruhástól beszökik a vízbe, hogy megmentsék az alámerültöt. Pár pillanat múlva Irénke mint letört virág nyugszik a tó partján lecsukott szemekkel.

A szegény leány gyámja úgy fizette meg azt a nemes tettet, hogy Irénke megakartta menteni a gondtalan gyerme-

napirendre tüzetni és a delegációk működésével párhuzamosan tárgyalatni. Hogy a bünvádi eljárásról szóló törvényjavaslat tárgyalására rákerül-e a sor még a nyári szünet előtt: az iránt eddigelé még a kormány sines kellően tájékozva. — (*Milennárius pótdó.*) Pestvármegye tegnap tartott ezredéves diszközgyűlésén gróf Teleky József nagyszabású beszédben indítványozta, hogy határozza el a törvényhatósági bizottság, hogy a millenniumi egypercentes pótdóból befolyt tekintélyes összeg jövedelme közművelődési és kegyeleti czélokra fordíttassék és mint olyan, mint külön alap kezeltessék. A közgyűlés elfogadta.

Internatus a debreczeni kollegiumban.

Debreczen, május 13.

Egy időben a bölcsészeti fakultás felállításával és a debreczeni kollegiumnak egyetemmé fejlesztésével az ősi főiskola fenntartó testületét élénken foglalkoztatja a régi alapon fennálló bentlakási rendszer megváltoztatása, korszerű intézménnyé átalakítása. Egető reformkérést képez a főiskolára nézve ez az ügy, részint a lelkészi és tanító pályára törekvők számának évek óta állandóan jelentkező kevesbedése, részint azon sajnós körülmény miatt, hogy a vagyonosabb szülék gyermekei nem keresik fel oly arányban a kollegiumot, amint az egyházi, mint nemzeti érdekeink szempontjából kívánatos volna.

De meg a jelenlegi bentlakási rendszernek már sokszor feltárt türehtelen fogyatkozásai vannak. Hozzá járul e kényszerítő okokhoz az is, hogy a felállítandó filozófiai fakultás csak úgy helyezhető el a kollegium épületében, ha onnan a bentlakó diákok egy részét kitelepítik. Az egyházkerületi közgyűlés már tavaly őszön kimondotta, hogy a legközelebbi közgyűlésre elvárja az internatus létesítése tárgyában a javaslatokat.

A tanárkarok most készültek el a kívánt munkálattal, amely egyik legfontosabb tárgya lesz a május végén összeülő kerületi közgyűlésnek. A tanárkarok a főiskolai ifjuság nagy számára a külön-

böző igényekre és felmerülhető pénzügyi akadályokra való tekintetből nem javasolja, hogy az összes tanuló ifjuság egyetlen internatusban nyerjen elhelyezést.

Az akadémiai ifjuság továbbra is megmaradhat az anyaiskola szárnyai alatt, ha a második emelet szobáiból a folyosók beüvegezésével, a felügyelet czélszerű szabályozásával, a szolgálat módosításával alkalmas otthont alakítanak.

A tanítóképezde és gymnasium növendékei mindenesetre kitelepítendőek jelenlegi lakószobáikból. A fentebb érintett okokon kívül hathatósan sürgeti ezt a tantermek jelenlegi létszámának elégtelensége is, mely a tervbe vett bölcsészeti fakultás, illetve egyetem megnyitása esetén még érezhetőbb leend. Minthogy már a képezdei tanulók részére, ugy általános szegénységük miatt, mint az állami képezdeknél fennálló gyakorlat következtében ingyenes elhelyezésről kell gondoskodni: ez irányban csakis akkor lehet megtenni sikeresen a kezdeményező lépéseket, ha a szükséges anyagi erő rendelkezés alatt leend. Addig kénytelenek vagyunk azzal megelégedni, hogy a tanárkarok rámutatnak a Margittay-féle házra, mely megfelelő átalakítás, illetőleg építkezés mellett, czélszerű helyiségül kinálkozik.

Ily körülmények között ez alkalommal csakis a gymnasiumi növendékek internatusára terjeszkedik ki a javaslat, mert

a) a gymnasiumnál érezhető legélelnekben a bentlakási állapotok türehtelen volta; mert

b) a gymnasiumi internatus rendezése bizonyos mérsékelt jövedelem biztosításával foganatosítható; mert

c) az elemi iskolai osztályoknak folyamatosan lévő kivitele mellett a gymnasiumi tanulók lakószobáinak megüresedése, a tanteremhiányon egy időre segíteni fog.

A gymnasium internatusában 40 egész dijas (á 500 frt) 84 pótdijas (á 120 frt) és 16 ingyenes helyet terveznek. Az egész dijas növendékek ketten-ketten egy nevelővel két szobából és két előszobából álló lakást kapnak. Mérsékelt díjat fizető és ingyenes növendékek osztályonként egy-egy tanuló-, két osztályonként egy-egy társalgó- és négy osztályonként egy-egy

ket, hogy felhasználva a kedvező pillanatot, a már-már kimerült lebuza a víz alá abban a gonosz hitben, hogy így hozzá jut az örökséghez.

Iréneke felgyógyult. Hosszan feküdt forró lázban, de midőn magához tért, ellenállhatatlan vágyat érzett élni. Nagybátyja gonosz tettét szívébe zárta, nem mondta el senkinek, de szívében hálát érzett az iránt, ki őt megmentette.

Kanizsay a gyám és Irénke többet nem találkoztak egymással, mert a szegény leány megmenekülése után egy távoli nőrokonával külföldre ment üdülni. Mikor pedig hazajött, csakhamar arról értesült, hogy gonoszlelkű gyámja családjával együtt kiköltözött Amerikába, mert valamely figyelmes szemlélő észrevette Kanizsay gonosz tettét és a becsületes emberek utálatlalt fordultak el a szivtelen sötétlelkű embertől.

Iréneke csakhamar férjhez ment megmentőjéhez s boldogságából nem hiányzott semmi. Neki is meg adta az árvák Istene azt a boldogságot, melynek virága a küzdés talajából fakad. Férjében, családjában telik minden gyönyörűsége s minél inkább visszaemlékezik szomorúságának napjaira, annál inkább hálás a jelenért, melyet áldott lelkű, nemes érzelmű férje mellett élvez.

*
Azóta husz év mult el és én hosszú időn keresztül nem láttam Irénkét, de

most a napokban találkoztam vele az ország szívében. Megismertem. Még szebb, mint husz évvel ezelőtt. A boldog élet nem hagyott bántó nyomokat arczán. Ő először, nem ismert reám de midőn megszólaltam, könyes szemekkel rázta meg kezeit és örömmel mutatta be érdekes arcu férjét és két szép, viruló rózsához hasonló leányát.

Leültünk és beszélgettünk a multról. Leírta örömét, boldogságát, melylyel a Mindenható megáldotta. És éppen életlapot akart kiszakítani kéresemre életéből, midőn egy megnyerő külsejű fiatal ember jött társaságunka. Irénke mosolyogva mutatta be az idegent, ki nem volt más, mint Kanizsay Béla, az az eleven kis szőke fűtű gyermek, kit Irénke kimentett a halastóból.

Szülői elhaltak és Irénke magához vette az árvát, ki mondhatatlanul hálás a jó sziv iránt. Boldogan élnek és boldogságuk még teljesebb lesz nemsokára, mert — amint Irénke mondja — Béla boldog jegyese az ő aranyos Ilonkájának, kit nemsokára oltár elé fog vezetni...

És én ennyi boldogságot látva s visszaemlékezve a multra, lélekben így sohajtottam fel: áldassék az árvák Atyja, ki a szenvedések felhőt szétüzi és meghozza a szenvedett szivnek a boldogság aranyos derűjét.

hálóteremben nyernek elhelyezést. Közös használatra lesz ima-, zene-, rajzterem, tornaterem és étterem, két betegszoba, fürdő előszobával és ruha-raktár. Ezekon kívül hivatali és mellékhelyiségeket, három tanári lakást és két boltot terveznek az internátusban. A pinczében lesznek elhelyezve a konyha, mosókonyha, eseléd-lakások, éleskamrák, központi fűtőtelep, vízemelő és villanyfelszerelő géphelyisége; kőszén- és fatartó-kamrák. Az új intézet helyéül a kollégium hatvan-utcai 2325. számú tágas telkét szemelték ki. E telekre egy két emeletes négyszögű épületet terveznek, — amely díszére válik Debreczennek is, azonkívül, hogy egy mintaszerű nevelőintézetet foglal magában. Az építkezés költségeit a főiskola ösztöndíj és tápintézeti alapjaitól felveendő 4 1/2%-os kölcsönből fedezik. Indítványozza továbbá a tanárkarok munkálása, melynek Elek Lajos tanár a szerzője, hogy:

1. Felhivandók nagyobb, életerős egyházaink, egyházmegyénk, hogy ajánlási jog biztosítása mellett tegyenek alapítványokat egész díjas, avagy jótéteményes helyek fentartására. Egész díjas helyek 10,000, jótéteményes helyek 2400 frt tőke lefizetésével, vagy azok kamatjának megfelelő évi járadék biztosításával alapíthatók.

2. Amennyiben az illető alapító levelek értelmében eszközölhető: a tápintézeti alapítványok jótéteményes helyek fentartására vagy segélyezésére fordítandók.

3. Mondja ki a Főtiszteletű Egyházkerület, hogy az „*Andaházi-Szilágyi intézet*“ a főiskola gymnasiumi internátusába helyeztetik át, annak külön pénztára és eddigi adminisztrációja továbbra is fentartatván. Az Andaházi-Szilágyi intézet növénydekei 12 egész díjas helyen tartatnak, a szabályszerű díjak fizetése mellett. Az intézet jelenlegi háza — feltéve, hogy az kedvező feltételek mellett fogantatosítható — eladandó, a tőkének egy része az internátus építésébe fektetendő, nagyobb része pedig jelzőköltségen gyanánt helyezőndő el.

Géresi Kálmán.

— Az új tankerületi főigazgató. —

Avatott kezekből kapjuk a következő jellemző sorokat:

Géresi*) Kálmán (született 1841-ben) régi papi és tanári család ivadéka. Atyja viski ev. ref. lelkész volt, nagybátyja pedig Lugossy József, a híres nyelvtudós, a debreczeni ev. ref. kollégium szanszkritistája, a legérdekesebb és legrégebb magyar könyvek gyűjtője. Géresi is papi pályára készült, elvégezte a teológiát Debreczenben, de gyakorlati lelkészségre soha sem adta magát, hanem irodalmi és tudományos hajlamait követve, Budapestre ment, a hol az egyetemnek hallgatója, az ev. ref. gymnáziumnak pedig tanára lett. — Többek között Beöthy Zoltán is tanítványai között tartozott.

Az alkotmányos világ beálltával a közoktatási kormány tanulmányuttra küldte ki Oroszországba, a hol nemcsak a nyelvet tanulta meg, hanem a sok kiváló orosz tudóssal és politikussal jutott érintkezésbe. Nehány évig Tiszáéknál nevelősködött, a mely család maig is a legnagyobb bizalommal és tisztelettel viselkedik iránta. 1873-ban átvette Imre Sándor örökségét a debreczeni kollégiumban, a hol tehát 23-ik éve működik mint a magyar irodalom tanára a gymnáziumban, mint a történelem és oklevéltan előadója az akadémián.

Erős érzésű, puritán gondolkozású kálvinista, a ki sohasem mulasztja el reá-

*) Géresi és nem Géressy, mint a mi áldemokrata korunk sietett őt megősinemesíteni; elődje is csak Békési volt, bár hányzor irták és nyomtatták *ssy*-vel a nevét.

mutatni felekezetének a magyar alkotmány és közmívelődés szolgálatában szerzett érdemeire, de a ki az erős kálvinistagával könnyen meg tudja egyeztetni más felekezetek iránt nemcsak a jóságos türelmet, hanem a legmesszebb menő méltányosságot. Ragaszkodik a tradíciókhoz, az életben és iskolában konzervatív szellemű, de azért a hasznos újat, az üdvös idegent senki sem érzi és becsüli meg hamarabb, mint ő.

Politikai felfogásában és irodalmi izlésében feltétlenül a Gyulai Pál tanítványa. Imádja Széchenyit, bámulja Deákot, de Kossuthért távolról sem tud annyira lelkesedni, mint környezeté és hallgatósa. A magyar szellem megdicsőülését Aranyban látja, ellenben az ifjuság bálványának Jókainak hibáira épen nem huny szemet. Altalában történelmi és irodalmi előadásában is a józan értelem, a higgadt belátás vezérli, a mérsékelt elveket hirdeti, a mivel csak jótékonyan hathatott abban az intézetben, melynek mintegy levegőjében röpködnek a szélsőség eszméi, melyben könnyen hajlanak a lelkek a nemzeti elfogultság és balítéletek felé.

Ez irányt követve, gyakran veszélyeztette népszerűségét, melyet különben épen oly kevésre becsül, mint Gyulai, sőt férfias, daczos lelkével szinte keresi és maga hívja kia népszerűtlenséget. Így járt el legutóbb is, midőn az ev. ref. kollégium millenniumi ünnepén ugyanazon helyen, a hol 1848-ban a Habsburgház detronizációja mondatott ki, feltűnt nyomatékkal hirdette az uralkodó család, a koronás király iránti tiszteletet és hódolatot.

A mily mereven ragaszkodik politikai meggyőződéséhez, irodalmi felfogásához, épen oly előzékeny és udvarias idegenek és vendégek irányában. Épen azért, ha akár hazai nevezetesség, akár külföldi nagyság látogatja meg Debreczét, kalauza rendszeren Géresi, annál is inkább, mert Debreczen legtöbb nevezetességét, a kollégiumi könyvtárt nélkül, a könyvtárfelügyelő nélkül alig lehet megtekinteni. E humánus gondolkodásmód, ez előzékeny, sőt udvarias modor a legjobb biztosítékul szolgálhat a tankerületbe tartozó összes tanároknak, hogy a benne méltányos, emberszerető, a tanári érdekeket lelkén viselő hivatali főt fognak nyerni.

A debreczeni kereskedelmi akadémia zászlóavató ünnepélye.

A f. hó 16-án szombaton d. e. 11 órakor az intézet dísztermében lefolyó ünnepélyre s az este a Bikában tartandó táncmulatságra serényen folynak az előkészületek. Az ünnepély *műsora* a következő: 1. „Széchenyi induló“ Mácsai Sándor átiratában játssza az ifjusági zenekar; 2. „Hymnus“ Erkel Ferencztől éneklő az ifjusági énekkar zenekar kísérettel; 3. Zászlóavató beszéd tartja Dr. Bayer Ferencz igazgató; 4. a zászlót üdvözli Fráter József felső évfolyambeli hallgató; 5. „Nemzeti zászló“, éneklő az ifjusági énekkar zenekarkísérettel. 6. Szögbeverések a megállapított sorrendben.

A rendezőség összeállította azok névsorát, a kik számára szöveget készített, s ezuton is felkéri az illetőket, hogy az ünnepély fényét megjelenésökkel emelni, illetőleg képviseltetésökről gondoskodni sziveskedjenek. Megjegyezzük, hogy a zászlószöveg sem küldetnek szét, azokat a helyszínén vehetik át az illetők. A meg nem jelenő vendégek szövegeinek beveréséről a rendezőség gondoskodni fog.

A zászlóba a következők vernek be szöveget: dr. *Wlassics* Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter. Fenyéri Zádor Lajosné zászlóánya. Gróf Dégenfeld József főispán. A kir. ítélő tábla. A debr. ev. ref., róm. kath., ág. ev., és izr. egyház. Simonffy Imre kir. tan. polgármester

a város tisztikara nevében is. Rásó Gyula alispán, a megyei tisztikar nevében is. A kir. főügyészség. A város három orszgy. képviselője. Jekelfalussy Lajos tábornok. A 39. gy-ezred, a 3. honvédgy. és a 2. honvédhuszárezred parancsnoksága. A kir. törvényszék. A kir. ügyészség. Az üzletvezetőség. A pénzügyigazgatóság. A posta- és táv. felügyelőség. Az ügyvédi kamara. Továbbá a tank. főigazgató, a tiszai ev. ref. egyházkerület gymn. főfelügyelője, a kir. tanfelügyelő. A nyo-szolyóleányok névszerint: Bayer Laura, Emmerth Leona, Erber Margit, Gévay Veronka, Joó Irma, Kardos Ilonka, Károlyi Ilonka, Kerékgyártó Róza, Kubay Margit, Lajos Irén, Rédl Zelma, Szép Gizella, Szép Margit, Szikszay Irén, Takács Viola, Ujvári Ilonka, Weisz Olga, Wimmer Ella, Wimmer Mariska, Zalai Ilonka. A fentartó kereskedőtársulat elnöke, az isk. felügyelő bizottság elnöke. Az ev. ref. theologiai akadémia, a jogakadémia, főgymnasium, a főreáliskola, a gazdasági tanintézet, az ev. ref. tanítóképző, a r. kath. gymnasium, az ev. ref. f. leányiskola. A keresk. szakiskolai tanárok egylete, az ev. ref. tanáregyesület, a Gőnczy-egylet, az ev. ref. a r. kath., az ág. evang. és az izr. tanítótestületek. Az alapító intézetek és személyek egyenként, és pedig Debreczen város, debr. első tak. pénztár, István gőzmalom, ker. és iparkamara, Osztrák-magyar bank, augsburgi légszergyár, ipar és ker. bank, alföldi tak. pénztár, tak. és hitelintézet; id. Csanak József, Kardos László, Sesztina Lajos, Szabó Lajos fiai, özv. Besztercezy Károlyné, Szepessy Antal, Kaszanyiczky Endre, Györfly Aladár, Droppa J., Feischl F. és fia, Kuncz J. és társa, özv. Geréby Fülöpné, Steinfeld Antal, Bosznay J. és társa, ifj. Csanak József, Mayer Emil, Novelly Ede, Zádor Lajos, özv. Szabó Lajosné, Vecsey Lóránt, Stern József és testv., Weisz M. és fia, Biedermann E. és fia, Erber és Fleischmann, Berger Henrik, Falk Lajos.

Ezután következnek a kereskedő társulat választmányának s az iskolai felügyelő bizottságnak azon tagjai, a kik jelentkeznek s a társulat pénztárosa. A keresk. akadémia igazgatója rendes, bejáró tanárai, hitoktatói, háznagy. A hírlapok szerkesztősegei. Az ev. ref. főiskola ifj. egyletei: a hittanszaki önképző társulat, jogászségély-egylet, irodalmi önképző-kör, felsőbb tanulók olvasó egylete, énekkar, gymn. önképzőkör, gyorsíróegylet; a főreáliskola önképzőköre, dal- és zeneköre, segélyegylet; a gazdasági tanintézet segélyegylet; a keresk. akadémia önképzőköre, dal- és zeneköre, tornaköre, segélyegylet. Ezután következik a szabadelvűpárt, a függetlenségi párt, a jótékony nőegylet, az ág. ev. filléregylet, az izr. jótékony nőegylet, a vörös-kereszt és az Emke debreczeni fiókja, a Csokonai-kör, zenede, városi dalárda, orvos- és gyógyszerészegylet, tornaegylet, gazdasági egylet, jogász- és tisztviselőkör, Casino, polgárikör, iparoskör, kereskedő ifjak egylete, iparos ifjak egylete.

Ugy az ünnepély, mint a táncmulatság iránt általános érdeklődés mutatkozik.

Millennium.

Kiállítás naptár.

Budapest.

Olvasóközönségünk tájékoztatása végett közöljük az ezredéves országos kiállításon vagy az ezzel kapcsolatosan május havában rendezendő különféle ünnepségek, versenyek és időszaki kiállítások naptárát.

Május 14. A nemzetközi vívóverseny kezdete.

Május 15. A juh- és szarvasmarhavásár kiállítás megnyitása.

Május 16. Hangverseny a kiállításon. Lóverseny.

Május 17. Kerékpár-verseny.

Népünnep a vérmezőn.

Lóverseny.

Május 18. Diszeloadás (theatre paré) a nemzeti színházban.

Május 20. A tenyészállat kiállítás megnyitása.

Május 22. Hangverseny a killitási ünnepeségek csarnokában. (Ugyanez május 23, 25, 26, 29, 30.)

Május 25. Tornaverseny.

Május 30. Dalosünnep a kiállításon.

Május 31. Kerékpár-verseny.

Junius 8. Az új országház megnyitása. A hódoló diszmenet elvonulása a király előtt.

Olcso utazás a kiállításra.

A kereskedelemügyi miniszter messze-menő könnyítésekkel tette lehetővé, hogy a szegényebb sorsu kiskereskedők és kisiparosok az ezredéves kiállítást és a főváros nevezetességeit megtekinthessék. Debreczenben a kereskedelmi és iparkamara szervezi a kereskedők és iparosok felránduló csoportját. A napokban bocsátja ki idevonatkozó felhívását a kiállítást megtekinteni szándékozó kisiparosokat és kereskedőket jelentkezésre hívja fel. Egy-egy iparosnak, vagy kereskedőnek, a kiállításra a debreczeni csoporttal fel akar utazni, az utazás Debreczenből Budapestre és vissza, két nap alatt a fővárosban való lakás, ételmezés, sőt a kiállításra szóló belépő-jegy ára is összesen csak *hét forint harmincz krajczárba kerül.* Debreczenből tehát egy iparos, a ki a nevével együtt utazik fel a kiállítás megtekintésére *tizennégy forint hatvan krajczárért* utazhat, megtekintheti a kiállítást, megkapja a tisztességes ellátást. Ha a kereskedelmi és iparkamara által szervezett csoportban nagy lesz a jelentkezők száma, akkor Debreczenből külön vonaton mennek a kiállításra a fővárosból is külön vonaton jönnek vissza Debreczenbe. Hogy az érdeklődők teljes képét lássák a mesés kedvezménynek, az alábbiakban közöljük annak részleteit. A fel és visszautazás harmadik osztályon történik. Lakást a felrándulók a főváros iskolaépületeiben berendezett szállásokon kapnak. Egy-egy teremben tíz-husz egyén nyer elhelyezést akként, hogy mindenki részére egy teljesen felszerelt, függönyökkel ellátott vaságy, szék, polcz, ruhafogas, mosdó és írőkészlet áll rendelkezésére. A felrándulókat már az állomáson a kalauzok fogadják, elkísérik lakásukra és onnan a kiállításra. Azok, a kik színházba akarnak menni, azt kalauzok kíséretében kedvezményes áron tehetik meg. A debreczeni kereskedelmi és iparkamara most kezdi meg a felrándulás szervezését s ha a jelentkezők száma az ötszázat eléri, akkor a személyenként 7 forint harmincz krajczárban megállapított díjnál is kisebb kedvezményt eszközöl ki a kereskedelemügyi miniszternél. A hét forint harmincz krajczáros kedvezmény csak abban az esetben adható meg, ha a felrándulók *legalább harminczan lesznek.* Kétségtelen, hogy Debreczenből néhány százra fel fog menni a jelentkezők száma.

Az ifju Debreczen ünnepe.

— Elemi iskolák millenniuma. —

Debreczen, május 13.

Debreczen város gyermek ifjusága ma megint ünnepelt. A multkor a templomokban, kiki a maga vallása szerint imádkozott a multért és jövőért. Ma a lombosodó természet ölében felekezeti különbség nélkül gyűlt egybe a közös haza szeretetében összeforrott szívvel a város virága.

E mai ünnepnek emléke, a melyen a város minden elemi iskolája hatodfélezer növen-

dékkal és 72 tanító vezetése alatt, a szülék, testvérek és rokonok ezreinek jelenlétében ülte meg a nemzet születésének ezredik tavaszát, mélyen és eltörölhetetlenül fog bevésődni a gyermeki szivekbe, lelkekbe.

Ime a róla szóló tudósításunk:

Komor fellegek kavargtak az égen, mikor kilencz óra tájban gyülekezni kezdtek az iskolák a hosszú széles Piac-utcán. A gyermekeket tanítók a nagy templomtól a postaépületig húzódó kettős sétányon állították fel számozott táblákkal kijelölt helyekre. Száz meg száz kisebb-nagyobb zászló lengett a levegőben. Némelyiket meg is koszorúzták a lelkes tanulók. Más zászlókra az iskola nevét és az ország czimerét himezték apró dolgos kezek. A r. kath. gyermekek élén a nemzeti lobogó mellett piros, fehér zöld rojtos főfőhér zászlót emelt egy növendék, rajta Szűz Mária képe és felette aranyozott kereszt. Itt-ott feltűnt egy egy kék-sárga zászló is, a város színei.

A gyermekek ünneplő ruháikat öltötték fel. A nemzetiszínű pántlika, csokor elmaradhatatlan kellékét képezte a nagy ünnep lélekemelő hangulatának. Több leány iskola minden növendéke csupa fehérbe vagy színes magyar pruszlikba, fehér bodros ingvallba öltözött. Nemzeti színű szalagba vont hajukon virágkoszoruk illatoztak. Büszkén is lépdelték ezek a kedves apró honleányok a többiek között. Az országos tanítói árvalház leánykái fehérrel szegélyezett kék ruhát viseltek. Ebben a tetszetős kis csapatban minden magyarországi faj és vallás képviselve volt. De kis szívek egyet érzett a közös édes anyának, a hazának forró szeretetében. A nemzeti lobogót egy bájos szerb leányka Aidakovics Branislava vitte.

A fiuk között legjobban kivált az az iskola, melynek minden növendéke árvalány hajjas kalapot tett föl.

A piac-utcán és nagytemplom körül alig lehetett mozogni a szép látványban gyönyörködő tömeg között, mikor kevéssel 9 óra után lassan megindult a gyermek sereg a Nagyerdő felé. Két-két iskola haladt nyolezas sorokban egymás mellett. Három cigány banda húzta. De az ezernyi nép zibongása, a gyermekek csapatról-csapatra szálló harsány éljenzése elnyomta a hegedű szavát.

Eleven, sűrű, hullámzó tömeg között hömpölygött a 72 iskola a Nagyerdő felé. Közben szépen kiderült és vidáman mosolygott le a nap a legboldogabb gyermek seregére.

Csaknem egy óra telt el, mikor az első csapat kiért a sport-térre. Az utolsó iskola még ekkor valahol bennjárt Péterfia-utca belsejében.

A tágas tér árnyas széleit kíváncsiak ezrei szegélyezték. Kordont vonó tüzoltók és tanítóképezdészek tartották vissza a tömeget, hogy el ne özönölje a gyermekek megszámozott helyét.

Fél órába került, míg *Vásárhelyi József* tanító vezetése alatt minden iskola a maga kijelölt helyét elfoglalhatta.

A tér nyugoti oldalán díszes tribünt emeltek. Ezen csoportosultak a szép számmal megjelent notabilitások és előkelő hölgyek.

Ott voltak: *Kiss Áron*, dr. *Wolaffka* Nándor püspökök, *Simonffy Imre* polgármester, *Joó Isván*, *Körner Adolf*, *Némethy Lajos* lelkész, ref. iskolaszék elnökek, *Kovács Lajos* tanítóképezdei igazgató, *Unger Gusztáv*, *Szikszay Szabó László*, *Komlóssy Dezső*, *Vinnay Géza*, *Mihalovich István*, *Szunyogh Sándor* stb. stb.

Ott volt *Sinka Sándor* ev. ref. főgimnaziumi tanár, a *Gönczy* egyesület deb-

reczeni járáskörének elnöke, a mai nemzeti ünnepre fölkért szónok.

E tribünről nézve gyönyörű, festői látványt nyújtott az elibünk táruló kép. A ki szemtanuja volt az ott lefolyt elragadó jeleneteknek, soha el nem felejtí.

Erős férfiakat láttunk, akik el nem rejtették könyveiket és szemeiket törülgették e szent, e magasztos pillanat elragadó hatása alatt, amikor hatodfélezer gyermek ajkán röppent háláadó ének a magyarok jóságos Istenéhez.

Egy honvéd tombítás jelt adott az imára. Száz meg száz zászló hajolt meg picziny kezekben hódolattal és mindenki levette kalapját.

Husz Lajos r. kath. tanító az emelvényről vezényelni kezdte az örök szépségű himnuszt:

Isten áldd meg a magyart
Jó kedvvel bőséggel . . .

Ugy tetszett, mintha menyből földre szállt angyalok kara zendítette volna rá énekét.

Azután *Sinka Sándor* kezdett szólani, messze hallható, érczes hangon.

Debreczen város kedves gyermekei!

Fiai és leányai!

Hazánk és a szülék reményei!

És beszélt e nagy napról, amely a magyar nemzet születésének ezredik évfordulója. — A hazaszeretetről, amely a nagy nap megszentelését szívünkbe sugallja. — A nemzet nagyjairól: *Árpádról*, *Sz. Istvánról*, *Sz. Lászlórol*, *IV. Bélárol*, *Nagy Lajosrol*, a *Hunyadiakrol*, a *Rákóczyakrol*, *Széchenyiröl*, *Kossuthrol*, *Deákröl*, akik erényeikkel megszerezték, megtartották és felvirágoztatták ezt a szent földet. — Beszélt a mi szeretett dicső királyunkról, a ki most hű nemzetével együtt ünnepel. — Háromszor ujt meg a király nevére a harsogó éljen a király legifjabb debreczeni alattvalóinak ajkán.

És buzdított szónok azoknak az ország-tartó erényeknek követésére, amelyekkel mindig ékes volt a magyar: az Istenfélelemre, a törvényhez és alkotmányhoz való ragaszkodásra, a becsületre, a lovagiasságra, a hősiességre és a nagylelkűségre. — És azoknak a fegyvereknek a forgatására, amelyekkel ezután tarthatjuk meg magunknak az ősök vérével szerzett hazát: a munkára, szorgalomra, műveltségre.

A hálás közönség sokáig éljenezte a kitűnő szónokot.

Majd a Szózatot énekelte nagy lelkesedéssel és mikor a honvéd trombitás kürtjén újra felhangzott az imádság — megint meghajoltak a zászlók s evvel az ünnepély első része véget ért.

Mindjárt azután 35000 drb. perczet osztott ki a város a gyermekek között. Délben némely iskola haza jött. Mások szüleik társaságában elszédelve az erdőben kinmaradt — majálisra.

Egy óra után nagy vihar támadt, a mely elől sietve menekültek haza az átázott gyermek csapatok.

Az ünnepély alatt négy gyermek hirtelen rosszul lett. Ezeknek dr. *Derekassy István* tüzoltó egyleti orvos nyújtott gyors segítséget. Délután megint ragyogón süt a májusi nap a fellobogóztott városra, a vidáman ujjongó gyermekekre.

NAPI HIREK.

Tájékoztató.

Lapzárta mindennap d. u. 2 órakor csak esetleg hétfőn később.

Kéziratok visszaadására a szerkesztőség nem vállalkozhatik. Kérjük a lapnak csak az egyik oldalára írni, ha lehet porzó nélkül!

Hivatalos órák az állami anyakönyvvezetőknel. Vasárnap d. e. 10—12-ig. Többi napokon d. e. 10—12-ig, d. u. 3—6-ig.

A Gönczy-egyesület „Ötthon“-a Keresk. akadémiá palotájában.

A m. kir. törvényszékneli jegyzői iroda nyitva hétköznapokon d. u. 3—5 óra között, vasárnap és ünnepnapon d. e. 10—11 óra közt. Gyűjtőszekrényből a beadványok kivételnek hétköznapokon d. e. 12 és d. u. 5 órákor, ünnepnapokon d. e. 11 órákor.

Népkönyvtár az árok-utcai leányiskolában. Nyitva van minden szerdán és szombaton d. e. 11—12 óráig.

A kir. tábl. hivatalos órák a segéd- és kezelő hivatalokban d. e. 8—12 és d. u. 2—5 óráig tartanak. Az igtató, kiadó-hivatal s az irattárfeltek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban, nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6-ig.

A debreczeni kir. járásbírószék szóbeli kereseteket, kérelmeket és nyilatkozatokat fölvesz kedden és pénteken d. u. 3-tól 5-ig, a felek megjelenhetnek minden szerdán.

Famunkatanítás. A kézügyesítő egyesület főreáliskolai műhelyében d. u. 2—4 óráig. Kedden előkészítő csoport. Szerdán és pénteken haladó csoport.

Május 16. Nyomdászok tavaszi mulatsága a Margit-túrdó összes helyiségekben.

— Áldozó esütőtűk. A keresztyén világ holnap ünnepet ül, a Megváltó menyemenetelének nagy ünnepét. A helybeli református templomokban a következő lelkészek predikálnak holnap délelőtt: A nagytemplomban *Losonczy* Endre, a kistemplomban *Dicsőfi* József, az ispotály, templomban *Könyves Tóth* Kálmán és a Kossuth-utcai templomban *Mitrovics* Gyula.

— Millenniumi beszéd. Olvasóink — azt hisszük — szívesen fogadják lapunk mai mellékletét. Azt a remek egyházi beszédet, elő- és utó imádságot tartalmazza ez a könyvecske alaku melléklet, melyet *Könyves Tóth* Kálmán, e kitűnő egyházi szónok mondott el május 10-én az ev. ref. nagytemplomban tartott ezredéves haladó istenizsuletlen. A Debreczeni Ellenőr szerkesztősége a több oldalról nyilvánult közökhajtásnak akart eleget tenni, amidőn e szép beszédek megszerzte. Fogadja a nagytiszteletű ur azok szíves átengedéseért köszönetünket.

— Vizsgálat és ünnepély. Köztudomásu dolog, hogy a millenniumi ünnepek összeroldása a sajtó munkaerjét és laphasábjait rendkívül igénybe vette s senki sem ütközött meg azon, ha egy néhány, társadalmilag igen fontos eseményről nem számoltunk is be. Azonban e mulasztásokat a mennyire lehetséges, most utólag pótoljuk s első sorban megemlékezünk az iparosok szakrajztanfolyamának a napokban lefolyt vizsgálatáról s millenniumi ünnepélyéről. A tanfolyam helyiségében, a főreáliskolában először a felügyelő bizottság jelenlétében az évről vizsgálatok folytak le kiváló eredménnyel egy a kezdők, mint a haladók évfolyamán. Azután a meghívott vendégekkel egyetemben a hallgatók rajzmunkáit tekintették meg, a melyek a szorgalom és erős akarat meglepő eredményeit tüntették fel. Tizenegy órákor vette kezdetét a tulajdonképeni ünnepély, a melyen a felügyelő bizottságon kívül ott volt *Eötvös K.* Lajos királyi tanfelügyelő, a város részéről *Körner* Adolf tanácsnok, a kereskedelmi és iparkamara, az iparoskör képviselői s számos tekintélyes iparos is. Az ünnepélyt *Rösler* Richárd felügyelő bizottsági elnök nyitotta meg néhány lelkes szóval, majd utána *Eötvös K.* Lajos királyi tanfelügyelő tartott a tanfolyam hallgatóihoz s a közönséghez kiváló beszédet, a melyben élénk színekkel esetelte ama előnyöket, amelyeket a tanfolyam hallgatóinak megteremt. Józán, értelmes, képzett

iparosokat teremt e tanfolyam, a kik bármikor alkalmazást s bárhol kapnak előnyösebb feltételek mellett minden körülmények között jobb hazafiak bármely szakmájokbeli társuknál. *Fazekas* Sándor igazgató ismertette ezután a tanfolyam elmúlt évi történetét, a mely egyrészt a nagymérvű haladást tünteti fel, a mig másrészt hiven esetelte azon küzdelmeket, a melyekkel anyagi tekintetben a tanfolyam vezetőségének meg kellett küzdenie, mert például maga a felügyelő bizottság elnöke volt kénytelen egy külön tanári állást saját költségén létesíteni, hogy a kezdő tanfolyam működhesse. A lelkes hangulatu ünnepély a jutalmazásokkal végződött. Hét hallgató nyert első díjat, ingyen utazást s ellátást a kiállításra, öten kaptak második díjat 3—3 forintot s négyen harmadik díjat 2—2 forintot. A jutalomdíjak lelkes iparbarátok adakozásából gyűlt össze. A fontos kulturmissziót teljesítő tanfolyam megérdemli úgy a kormány, mint a többi érdekelt hatóságok támogatását.

— Iskolai értesítés. A teleki-utcai ev. ref. leányiskola vizsgája, közbejött elhárríthatatlan körülmények miatt, folyó hó 15-ik napján, pénteken délelőtt a kistemplomban fog megtartatni; a vizsga kezdete d. e. 9 órákor. Debreczen, 1896. május 13. *Némethy* Lajos ev. ref. iskolaszéki elnök.

— Az ifjuság munkálkodása. A debreczeni ev. ref. főiskola hittanszaki önképző társulatának köréből megjelent a *Közöny* XXVI. évfolyamának 6. száma, a következő érdekes, tanulságos tartalommal: „Erasmus és Luther“, *Lenecz* Gézáttól. — „Az ó-héber irodalom nagy alakjai“, *Dr. Bartók* Jenőtől. — „A katharusok és valdensek“, — *Losonczy* Endrétől. „A héber irodalom jellemző tulajdonságai“, *Kuthy* Zsolttól. „Vegyes közlemények.“

— A hajdumegyei vörös kereszt. Az orsz. vöröskereszt-egylet hajdumegyei választmánya múlt évi működéséről a központi igazgatósághoz a következő jelentést terjesztette fel: Alapszabályaink 28. §-a értelmében van szerencsénk évi jelentésünket a Nagytekinetű központi igazgatóság elé a következőkben terjesztetni. Az évi rendes közgyűlés tárgyai előkészítése ezéjjából választmányi ülést 1895. évi ápril 23-án tartottunk. Évi rendes közgyűlésünk 1896. május 2-án volt. Az 1895. évi május hó 27-én tartott közgyűlésen választmányunk képviselőjére *Adler* Farkasné Ó Nagyságát, és *Dr. Losonczy* Almos urat kértük fel, kik azonban a közgyűlésen választmányunkat képviselni közbejött akadályok folytán meg nem jelenhettek. Vármegyei választmányunk vagyona 1895. év végén 650 frt 24 krt tett. Végül van szerencsénk a fiókegyleti választmányoknak hozzánk betérjesztett számadásait az azok felülvizsgálása folytán hozott határozatokkal és összesen 44 frt 50 kr. készpénzzel együtt mellékelten azon tiszteletteljes kérelemmel felterjesztetni, hogy az éves számadásokra, valamint vármegyei választmányi pénztárnokunknak szintén csatolt múlt évi felülvizsgált számadására vonatkozólag a jóváhagyást megadni s arról bennünket kegyesen értesíteni szíveskedjék. Vármegyei választmányunk tiszti karának névsorát folyó évi április 27-én tartott közgyűlésünk jegyzőkönyvének hiteles másolatát tisztelettel mellékeljük hazafias üdvözlettel a magyar szent korona országai vereskereszt-egylet Hajdúvármegyei választmánya nevében gróf *Dégenfeld* József, elnök. *Medve* Zoltán, jegyző.

— Az osztálysorsjáték huzása. Tegnap vette kezdetét az osztálysorsjáték II-ik és utolsó huzása Budapesten. Három nagy nyereményt

huztak ki a tegnapi napon, és pedig: 300,000 koronát nyert a 33056. sz. sorsjegy. 100,000 koronát nyert a 68703. sz. sorsjegy. 20,000 koronát nyert a 89162. sz. sorsjegy. 8000 koronát nyertek: 70064 87910. 6000 koronát: 48411 92776. 2000 koronát: 24671 49353 75216 89336 és 110561. 1000 koronát: 9777 21075 38319 45460 65217 66485 67898 88372 számu sorsjegyek.

— Változás a rendőrségnél. A hivatalába visszahelyezett rendőrfogalmazó *Jeney* Miklós szombaton kezdi meg az első kerületnél működését. A jelenleg oda beosztva lévő *Szentpétery* Ferencz fogalmazó a város árvaszékéhez lett szolgáltatételre beosztva.

— Tolvajbanda asszonyokból. Asszonyokból álló veszedelmes tolvajbandát kerített kézre tegnap a rendőrség. Boros testvérek üzletébe bement két asszony s az egyik két értékes selyemkendőt lopott el s hirtelen eltűnt. Az üzlet alkalmazottjai a lopást észrevették s az ott maradt nőt, *Ósz Varga* Juliánát gyanúsították a lopással, kit a rendőrral felkísértettek a III. ker. rendőrkapitánysághoz. *Szász* Sámuel rendőrbiztos hallgatta ki *Varga* Julit, ki a lopást nem ősmerte be, hanem megmondta, hogy ki a tolvaj s hol található. *Szász* elment *Varga* Julival s a Kis-Hatvan-utczán találkoztak az egyik társal, *Nagy* Gáborné sz. *Biró* Erzsébettel. *Szász* az utczán nyomban letartóztatta. Nagyné hátán egy nagy csomagot vitt, melyben 17 d. rab bádóg mosdótál volt. Alig pár lépésnyire jött a harmadik czinkostárs *Tacsi* Jánosné, ki hátán szintén csomagot vitt, melyben 8 mosdótál volt. *Szász* ezt is letartóztatta. *A ma délutáni kihallgatásnál kitűnt, hogy ezek az alsó-józsai asszonyok már huzamosabb idő óta rendszeresen űzik a lopást.* *Tacsi* Jánosné beösmerte, hogy a két selyemkendőt ő lopta el s a 8 mosdótál *Tóth* Gyula vaskereskedéséből való. Hogyan került egyszerre nyolcz edény hozzá, azt a további vizsgálat fogja napfényre hozni. Rájöttek arra is, hogy messzebb elágazó összeköttetések is vannak. A vizsgálatot nagy erélyvel tovább folytatják. Az elvetemült beismerésben lévő asszonyokat ma délelőtt hallgatta ki *Tóth* Sándor rendőrfogalmazó s azután átkísérték a királyi ügyészség börtönébe.

x Az országos kiállításra felránduló debreczenieknek egy Budapesten lakó debreczeni család ajánlja butorozott, kényelmes szobáját jutányos árért. Czim a kiadóhivatalban megtehető.

x A Stearin-gyertyák olcsóbbak lesznek. Értesülésünk szerint a Stearin-gyertyák f. hó 15-ikétől kezdve 100 csomagonként 2 frtjával olcsóbbak lesznek.

x Fürdőmegnyitás: A szlatinai Pável-sós-fürdő f. évi május hó 17-én megnyitattik.

x Érdekes a lapunk mai számában levő *Heckscher* József (Hamburg) szerencse tudósítása. Ezen czég pontos kiszolgálása és titoktartó nyereségyi kifizetései által vidékünkön annyira megkedveltette magát, hogy nem mulaszthatjuk el a t. olvasóink szíves figyelmét a hetedik oldalon lévő hirdetésre felhívni.

Millennium a vidéken.

Tisza-Szöllösön.

Ottani levelezőnk írja: Hosszu idő óta nem ért községünk olyan mozgalmas, lélekemelő pár napot, mint a f. hó 9. és 10-ike volt. Az első napon Magyarországnak ezredéves fennállását ünnepelték Tisza-Szöllös iskoláinak növendékei, mintegy 300-an, a második napon ünnepelt T.-Szöllös községe maga. *Méhész* Lajos ev. ref. lelkész megható imát mondott 10-én reggel az ev. ref. templomban, mely ez alkalommal minden zugában megtelt lelkesült közönséggel. Délután 2 óra

kor zeneszó mellett vonult ki községünk egyházi és községi előjárósága a tiszai védgát mellett levő füzes erdőbe, hol a nagy számu közönség kellemes, árnyas helyen, hol már a tér a mulatozásra elő volt készítve — megtelepedett. Elek István ur, a népek egy szépen felbokrétázott, nagy hizott tehenet ajándékozott, melyet délután ott a mulatság színhelye közelében levágtak s a szakácsok hamarosan kondérokba aprították paprikásnak. Este 8 órakor ült a szászakra menő ünneplő közönség az izletes párolgó paprikás hus mellé, mely után rántott kecsége és harsa, különféle tészták, gyöngyöző fehér és veres bor következtek. A mindvégig lelkesült hangulatban levő közönség együtt maradt egész az éjfél óráig éltetve hazát, királyt és a böles kormányzókat. Nem zárhatjuk be tudósításunkat úgy, hogy meg ne emlékezzünk arról az urnőről, ki szivességével, megnyerő modorával mindanyiókat annyira lekötölte, értjük: özv. Elek Istvánné urnőt. Neki köszönhető, az ő áldozatkészségének az ünnepély sikere s hálánk nyilvánítását fogadja ez uton is. (s. l.)

Kiadó és laptulajdonos:
„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.
Felelős szerkesztő: Kocz Ákos.

Nyiltér.

Henneberg-selyem csak akkor valódi, ha közvetlen gyárból rendelik — fekete, fehér és színes 35 értől 14 frt 65 krig méterenkint — sima, csikos kockázott, mintázott, damasztot s. a. t. (mint egy 240 különböző minőség és 20 10 mintázatban) s. a. t. a megrendelt áru, postabér és vámmentesen a házhoz szállítva és mintákat postafordultával küld: **Henneberg G.** (os. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztéknek. 1

422 50—17

Dr. Tüdös Kálmán

ref. főiskolai orvos és tanár,
Belgyógyász,
lakása május 1. óta Nagy-Péterfia 983. sz. házban (a Csokonai-kerttel szemben) van.

480—5—3

Ér-Semjén határában

a vasuti állomás közvetlen közelében **600 hold kitünő minőségű földbirtok** (fekete szántóföld), bőven el látva gazdasági épületekkel, dohány-engedélylyel (ehhez szükséges kitünő épületekkel)

haszonbérbe kiadó,
esetleg eladó.

Bővebb értesítés **Dr. Kemény Móricz ügyvéd irodájában.** (Tisza-palota.)

498—3—1

495—1—1

Vese, húgyhólyag, húgydara és kösvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a
Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

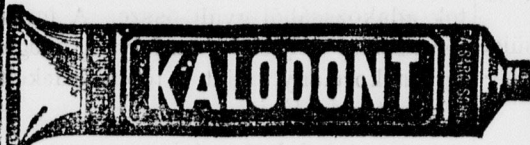
Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíz-kereskedésekben és gyógyszerüzletekben.

A Salvator-forrás igazgatósága Eperjesen.

418 25—R

SARG-féle elismert nélkülözhetlen fogtisztító-szer

sok **MILLIÓ**-SZOR

kipróbált s jónak talált, fogorvosok által

ajánlva, mint legjobb szer

a fogak épen tartására és szépítésére.

Mindenholt kapható.

1477 tkv.

1896

Árverési hirdetményi kivonat.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Nagy Gábor és neje végrehajthatónak Tiszai Ist. anné Bihari Julianna mint kiskoru gyermekei gyámja végrehajtást szenvedő eleni 388 frt 58 kr. tő-ekövetelés és járulékaí iránti végrehajtási ügyében a debreczeni kir. törvényszék (debreczeni kir. járásbiróság) területén levő, Debreczenben fekvő, a debreczeni 2851. sz. tjkvben A I. 3035. 7392. hrsza. foglalt ingat anokból kiskoru Tiszai Sára, Tiszai Juliannát illető 1/6 részére 775 frt 50 krtban, az ugyanazon sztjkvben A + 7088 hrsza. foglalt ingatlanból Tiszai Sára, Tiszai Julianna, kiskorukat illető 1/6 részre 286 frt 16 krtban az ugyanazon sztjkvben A + 9208 hrsza. foglalt ingatlanokból kiskoruk Tiszai Sára, Tiszai Juliannát illető 1/6 részre 212 frtban, az ugyanazon sztjkvben A + 5228. 5229. 5230 hrsza. foglalt ingatlanokból kiskoruk Tiszai Sára, Tiszai Juliannát illető 1/6 részre 406 frt 33 krtban ezennel megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlanok az 1896. évi május hó 27 napjának d. u. 3 órakor a debreczeni kir. t.-szék mint tkvi hatóság árverési termében megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 77 frt 55 krt, 28 frt 61 krt, 21 frt 20 krt, illetve 40 frt 63 krt, készpénzben, vagy az 1881: évi LX. t.-cz 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. számalatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes érték-papírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt a debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1896. évi március hó 11-ik napján.

Nagy Károly,
kir. trvszéki bír.

Szeplő, májfoltok és az aroz minden tisztálansága ellen legjobb szer a

Dr. Sichulsky arczenőcse.

Egy tégely ára 50 kr.

Kitünő hatásu bedörzsölő szer osuz, kösvény és derékfájás ellen, rándulás vagy hülés okozta ideg- és izomfájdalmakat biztosan megszüntet a ma már nagy elterjedtségnek örvendő

PARADICSOM SZESZ,

nagy üveg 1 frt, fél üveg 50 kr.

Köhögés, rekedtség, nátház ellen biztosan hat a

Dr. Balassa molthea,

egy doboz 20 kr.

Felsorolt szerek kaphatók

FÜLEKY PÁL

gyógyszertárában

DEBRECZEN, Péterfia.

41 10—4

Félszázad óta

kitünőnek elismert

Arany érem Dr. Sichulsky-féle Erdem érem
Pécs 1888. Temesvár 1889.

Arczenőcse és mosdóvíz.

Ezen készítmények ajánló levelét azoknak félszázad óta mindenütt elterjedt világhírű és bámulatos hatásuk képezik. Megbízható sikerrel használatnak szeplő és májfoltok, a forróság vagy fagy által keletkezett pirosság s a bőr minden tisztálansága ellen. Egy nagy tégely ára 70 kr, egy kis tégely 35 kr. Egy nagy üveg mosdóvíz 1 frt, egy kis üveg 50 kr. Hozzávaló Mandola-korpa szappan 25 kr.

JOLIESSANTE-CRÉME

bőrfinomító és szépítő szer.

Kitünő hatással bír a bőr finomítása és szépségének előmozdítására, valamint a pattanások s kiütések elűzésére. Egy üveg ára 1 frt 55 kr.

JOLIESSANTE-PUDER

fehér, rózsas és sárga színben.

Kiváló finomsága miatt ajánlható leginkább. — Az arcra láthatatlanul tapadva annak kellemes színt ad. Egy nagy doboz ára 80 kr, egy kis doboz 50 kr.

JOLIESSANTE-FÖGFOR

legézségesebb fogpor a fogak tisztítására, odvasodásuk és bűszöcsük eltávolítása s megóvására, mely által egyuttal a foghúsról is a legjótékonyabb hatást gyakorolja. Egy doboz ára 50 kr.

JOLIESSANTE-SZAPPAN

már kellemes illatánál fogva is a legkedveltebb toilette szappan. A bőrt finom és simává teszi, valamint előmozdítja s emeli annak friss, üde kiűzését. Kivánatra mintadarabok ingyen adtak. Egy darab ára 40 kr.

Haj-Restorer

biztos szer a megöszült haj eredeti természetes színének visszaállítására. Egy üveg ára 1 frt.

Kapható: Molnár Lipót gyógyszerésznél, mint készítőnél Kasán. — Debreczenben: Rathschné V. Emil gyógyszerárában

458 9

CACAO-VERO

olajmentes, könnyen oldódó
Cacao, legfinomabb fajta.

Csokoládék

elismert legkitünőbb minőségek

HARTWIG és VOGEL

Bodenbach

Kapható a legtöbb ozukrászdában, fűszer-, osemege- és gyógyfü-kereskedésekben.

420—78—53

SZLATINAI PÁVEL SÓSFÜRDŐ.

(Máramarosmegye)

Megnyitás május hó 17-én.

Általánosan ismert kitűnő hatású **gyógyfürdő**, modern berendezésű vendég- és fürdő-szobák, gyógy-, zongora- és táncsterem, telefon és villamvilágítás, kitűnő és olcsó allátás.

Orvos állandóan a fürdőben.

Gyógyszertár, posta- és távirda-állomás Aknaszlatinán. Vasuti állomás Máramarosziget, honnét mindenkor kapható bérkocsin, vagy kívánatra küldhető magánfogaton 30 percz alatt eljuthatni.

Lévébeli, vagy távirati megkeresések **Pável sósfürdő gondnokságához** intézendők Aknaszlatinán.

497-3-1

Hölgyek részére legujabb!

Universal fűző.

Kitűnő derék formát képez, és a halesont eltérését lehetetlenné teszi.

III.	II.	I.	minőség
frt 2.50	3.50	4.50	

jó Drell **halcsontban**, szürke, drap és fehér kivitelben.

Kizárólagos raktár Debreczenben Szabó Lajos Fiai, Bosznay J. és Társa, és Kálnai Lipót üzletében.

Universal Corsetta védőnk

minden nőnek lehetővé teszi, hogy tört fűzőjét javítás nélkül viselheti.

1 pár 50 krért kapható minden jobb rövid- és divatárú-üzletben.

Nagyban a szabadalom tulajdonosainál

SPITZER és STEINER BÉCS,

VII., Siebensterngasse 16. a.

451 10-2

Gyógyfürdő

Buziás.

Elsőrangú gyógyhely.

Idény május 1-től október 1-ig.

Világhírű

Mór- és aczélforrások, olyan, mint a Spaai, Pyrmonth, Schwalbachi és Pyrawarthi aczélforrások rendkívül jó meleg és hideg

Vas-aczélfürdők, mór- és ásványfürdők, tükör-fürdők és uszoda.

Hidegvízgyógyintézet és massage.

Állami hivatalnokoknak kedvezmény. Pompás villanyos világítás. 80 hold nagy, évszázados régi park. Zene. Kitűnő konyha és kávéházi italok. A gyógyhelyen egy hírneves nőgyógyász tartózkodik. Kedvező árak. — Prospectusokat kívánatra ingyen, ngyszintén szobamrendeléseket eszközöl

Gyógyfürdő „Buziás” vasuti állomás via **Temesvár**. A vasuti állomásnál társas-kocsik. Állami hivatalnokoknak kedvezmény. Pompás villanyos világítás. 80 hold nagy, évszázados régi park. Zene. Kitűnő konyha és kávéházi italok. A gyógyhelyen egy hírneves nőgyógyász tartózkodik. Kedvező árak. — Prospectusokat kívánatra ingyen, ngyszintén szobamrendeléseket eszközöl

A BUZIÁSI FÜRDŐIGAZGATÓSÁG.

459 6-3

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller.

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 25 év óta megbízható, fájdalomcsillapító **bedörzsölésként** alkalmaztatik küszvényél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller gyakorta Horgony-Liniment elnevezés alatt nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben**. • Bevásárlás alkalmával igen óvatossak legyünk, mert több kisebbbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

Richter F. Ad. és társa, csász. és kir. udvari szállítók, Rudolstadt (Thüringia).

411 32-13

Mosóárúk!

A hírneves cosmanosi gyárból: **szintartó Voile-ok, Indish foulard, Atlas Satin, Piquet Zephyrek**

Szerboásznak, à jour kelmek; hazai gyártmányu

Csalán-szövet métere

12 krajcár.

Ssekely varrottas

nagy választékban és olcsón kaphatók

Szabó Lajos fiai

cégnél

Debreczen, Rózsater.

438-0-35

Főnyeremény esetleg 500.000 mk.

Szerencse tudósítás.

A nyereményeket az állam biztosítja.

Meghívás a nyeremény-esélyekben való részvételre.

a hamburgi államilag biztosított nagy sorsjáték által, melynél

10 millió 746.990 márka

biztosan kihuzatik.

A nyeremények ezen előnyös sorsjátéknál, melyek tervszerint csak 112,000 sorsjegyet tartalmaznak, a következők:

A legnagyobb nyeremény esetleg 500,000 márka.

Jutalék 300,000 mk.	46 nyer. à 5000 mk.
1 nyer. à 200,000 mk.	106 nyer. à 3000 mk.
1 nyer. à 100,000 mk.	206 nyer. à 2000 mk.
2 nyer. à 75,000 mk.	782 nyer. à 1000 mk.
1 nyer. à 70,000 mk.	1348 nyer. à 400 mk.
1 nyer. à 65,000 mk.	42 nyer. à 300 mk.
1 nyer. à 60,000 mk.	138 nyer. à 200, 150 mk.
1 nyer. à 55,000 mk.	35327 nyer. à 155 mk.
2 nyer. à 50,000 mk.	8961 nyer. à 134, 104, 100
1 nyer. à 40,000 mk.	9249 nyer. à 73, 46, 21 m.
3 nyer. à 20,000 mk.	összesen 56,240 nyere-
21 nyer. à 10,000 mk.	mény.

és ezek pár hónap alatt 7 részben biztosan döntenek.

A főnyeremény az I. osztályra 50,000 mk., míg a II-ban már 55,000, a III-ban 60,000, a IV-ben 65,000, az V-ben 70,000, a VI-ban 75,000, a VII-ben 200,000, és a jutalékkal 300,000 márkáról esetleg 500,000 márkára emelkedik.

Az első nyereményhuzásért, mely állami felügyelet alatt történik, kerül az

egész eredeti sorsjegy csak **3.50 frt**
egy fél " " " **1.75 " "**
egy negyed ered. " " " **-.90 " "**

A résztvevők rögtön a sorshuzás megajtése után felszólítás nélkül megkapják a hivatalos sorshuzási lajstromot ingyen.

A sorsolási tervet állami czimmerrel, melyből betétek és nyeremények mind a hét osztályból láthatók, előre megküldöm ingyen.

A nyeremények kifizetése és elküldése egyedül általam történik pontosan, hiány nélkül, a legnagyobb titoktartás mellett.

Megrendeléseket postautalvánnyal vagy utánvétellel kérem.

Forduljunk a megrendelésekkel a közeli huzás végett is, mely

f. évi május hó 21-én

lesz, teljes bizodalommal

Heckscher József

bank- és váltó-üzletéhez HAMBURGban.

441-18-11

KÖHÖGÉS,
rekedtség és elnyájkásodásnál
a torok és lélegzési szervek
minden zavarainál
melegen ajánljuk
EGGER
kitünő hatású
mellpasztilláit.
Kaphatók 25 és 50 kros eredeti do-
bozokban, minden gyógyszerárban
és nevesebb gyógy fűszerüzletben.
Fő és szétküldési raktár
EGGER A. FIAI
Nádor gyógyszerháza,
Budapest, Váci körút 17.

443-30-16

Schönborn-Bucheim Ervin gróf
Munkács-Szentmiklósi uradalmából

SZOLYVAI és POLENAI

égyéves savanyúvíz kitünő üdítő ital. Orvosi tekintélyek által elismert kiváló
hatású **gyógyvizek.** Különösen ajánlva **gyomorbagajknál, fejfájás, szédülés és**
vesebajknál; vizeleti szervek bántalmainál, epekő és aranyeros megbetege-
déseknél. Köszvény elleni különlegesség.

LUHI ERZSÉBET

rendkívüli kellemes ízénél fogva főleg borral vegyítve a betegnek
élvezetes, kellemes üdítő italt képez.

Tulságos gyomorsav képződésnél, idült gyomorhurut és étvágy-
talanság, torok, gége és hörgők idült hurutos bántalmait ellen
feltűnő sikerrel lesz alkalmazva.

Főraktár:
C SANAK JÓZSEFNÉL
Debreczenben.
Megrendelhető: minden ásványvíz kereskedésben.

444-5-5

BIKSZÁDI ÁSVÁNYVIZ.

Mint korona Selters.

A bikszádi gyógy- és ásványvíz használatát a budapesti kir. magyar tudomány egyetem r. ny.
professzorai n. m. dr. Kéty, dr. Kovács, dr. Morelly, dr. Onody, dr. Plósz (kik bizonyítványainak birtokában levén) és
még több hírneves budapesti és vidéki orvos, betegeknek állandóan nemcsak **gyógyító** erejénél fogva, hanem mint

kellemes és üdítő vizet legkiterjedtebben rendelik.

Ugyisint dr. Török József, dr. Dávid Wachtel, Molnár János, Braun Gyula tanár, dr. Katona G., dr.
Boleman István, dr. Jakubovics balneológusok és vegyészek e nemből megjelent műveikben a **bikszádi égvényes**
konyhasós ásványvizet minden e fajta külföldi ásványviznek fölibe helyezik.

A **bikszádi gyógy- és ásványviznek** töltése az 1876-ik év XIV. közegészségügyi törvényezikk
§§-aiban előírt módon kezeltek,

melyből évente egy és fél milliót meghaladó üveg szállítatik el, bel- és külföldre.

Az orvosok betegeknek nemcsak az emésztési el- és kiválasztó szervek bántalmainál, hanem mint teljesen
bakterium mentes vizet — az ép szervezetre különben is mint előnyös hatást — különösen a nyári időszakban és
főként a ragályos betegségek járványa alkalmával mindig kitünő sikerrel alkalmazzák a **bikszádi gyógy- és**
ásványvizet.

Melegebb idő beálltával, mikor a szervezet amugyis több vizet igényel, ne terheljük szervezetünket gyártott és
rosz, betegségeket okozó ivóvizekkel, hanem

használjuk a bikszádi korona Selters gyógy- és ásványvizet
gyümölcszörppel, borral vagy anélkül mint páratlanul üdítő italt.

A BIKSZÁDI ÁSVÁNYVIZ

újabb vegyelemzését dr. Lengyel budapesti egyetemi tanár eszközölte és szerinte a **bikszádi ásványvíz Klára forrása** az
egyedüli, mely az emsi, gleichenbergi és niederseltersi külföldi ásványvizek **vegytartalmát, jótékony gyógyító hatását és**
alkalmazását minden tekintetben fölülmulja.

Raktárak az ország minden városában és nagyobb községeiben vannak elhelyezve, hol a **bikszádi víznek**
évente 1.500.000 üveget meghaladó forgalmát tekintve állandóan friss töltés áll rendelkezésére a nagyérdemű közönségnek.

Bikszád, (Szatmármegye) 1896. márczius hó.

Bérlők: ZOMMER Károly (Szathmár.)
ALMER Lajos Károly (N.-Bánya.)

Bikszádi gyógyforrások ásványvizeinek
kutkezelősége.

Kapható: Szabó Zsigmond, Csanak József, Geréby Fülöp, Rickl József
Zelmos, Varga Lajos és Félegyházi Jánosnál.

437-8-6